

Chương trình Chào mừng Ngày Chuyển đổi số Quốc gia năm 2025. Ảnh: ST.

CHUYỂN ĐỔI SỐ QUỐC GIA: HIỆN THỰC HÓA TẦM NHÌN KINH TẾ SỐ, XÃ HỘI SỐ

Nguyễn Phú Tiến

Phó Vụ trưởng Vụ Kinh tế và Xã hội số, Bộ Khoa học và Công nghệ

“ Chuyển đổi số (CĐS) đang trở thành trụ cột quan trọng trong chiến lược phát triển quốc gia của Việt Nam, đặc biệt trong bối cảnh toàn cầu hóa và sự trỗi dậy mạnh mẽ của công nghệ số. Nhiều chương trình chiến lược của Chính phủ đã được ban hành, tạo nên một khung thể chế hoàn chỉnh nhằm thúc đẩy phát triển Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số. ”

Trong thập niên vừa qua, CĐS đã trở thành xu hướng chủ đạo trong phát triển kinh tế - xã hội trên toàn cầu. Tại Việt Nam, tiến trình này được thúc đẩy mạnh mẽ thông qua nhiều nghị quyết, chiến lược và chương trình quốc gia, với tư duy coi CĐS là đột phá chiến lược ngang hàng với đổi mới sáng tạo và khoa học - công nghệ. Các định hướng lớn như: Nghị quyết số 52-NQ/TW ngày 27/9/2019 của Bộ Chính trị về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc Cách mạng công nghiệp lần thứ tư;

Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và CĐS quốc gia (Nghị quyết 57), coi CĐS là động lực tăng trưởng mới đã thể hiện rõ quyết tâm mạnh mẽ của Đảng và Nhà nước trong việc thúc đẩy quá trình CĐS quốc gia.

Năm 2025 trở thành cột mốc quan trọng khi hàng loạt chỉ số về Chính phủ số, kinh tế số và xã hội số của Việt Nam ghi nhận sự cải thiện rõ rệt, phản ánh nỗ lực quyết liệt của Chính phủ, các bộ ngành và địa phương. Nhằm hướng tới mục tiêu trở thành quốc gia phát triển, có thu nhập cao vào năm 2045, việc đánh giá đúng tiến độ CĐS hiện nay và xác định các bước đi phù hợp cho giai đoạn tiếp theo trở thành nhiệm vụ mang ý nghĩa chiến lược của đất nước.

Thực trạng chuyển đổi số

Hoàn thiện thể chế và tầm nhìn chiến lược: Giai đoạn 2020-2025 chứng kiến sự hoàn thiện mạnh mẽ về thể chế CĐS. Hàng loạt chiến lược quy mô quốc gia về CĐS được ban hành, tiêu biểu là Quyết định số 749/QĐ-TTg, ngày 03/06/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình CĐS quốc gia đến năm 2025, định hướng 2030; Quyết định số 942/QĐ-TTg, ngày 15/06/2021 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược phát triển Chính phủ điện tử hướng tới Chính phủ số giai đoạn 2021-2025, định hướng đến năm 2030; Quyết định số 411/QĐ-TTg, ngày 31/03/2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia phát triển kinh tế số và xã hội số đến năm 2025, định hướng đến năm 2030. Cùng với đó, Nghị quyết số 71/NQ-CP ngày 01/04/2025 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung cập nhật Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết 57 và nhiều văn bản cụ thể khác đã được các bộ, ngành và địa phương ban hành, tạo nên hệ thống chỉ đạo thống nhất và đồng bộ để triển khai CĐS trên phạm vi toàn quốc.

Một điểm nhấn quan trọng là việc xác định CĐS là đột phá chiến lược, đòi hỏi thể chế phải đi trước một bước. Nhận thức này đã tạo nên sự thay đổi căn bản trong tư duy quản lý, từ quản lý hành chính truyền thống sang quản lý dựa trên dữ liệu, mô hình số và công nghệ thông minh. Các văn bản pháp lý mới đã mở ra không gian phát triển rộng lớn cho doanh nghiệp công nghệ, đồng thời tạo điều kiện cho người dân tiếp cận các tiện ích số một cách an toàn, thuận tiện.

Chuyển đổi số thúc đẩy phát triển kinh tế số, xã hội số, hướng tới mục tiêu phục vụ người dân và doanh nghiệp ngày càng tốt hơn. Ảnh: ST.

Phát triển Chính phủ số và nâng cao chất lượng dịch vụ công: Dưới sự lãnh đạo của Đảng, quyết tâm của Nhà nước và nỗ lực của các bộ, ngành, địa phương, công cuộc CĐS quốc gia đã đạt nhiều kết quả ấn tượng. Năm 2025 là năm đột phá về CĐS toàn diện theo tinh thần Nghị quyết 57. Những kết quả về Chính phủ số năm 2025 cho thấy, tiến trình CĐS đang diễn ra nhanh và hiệu quả. Tính đến quý II/2025, chỉ số Chính phủ số quốc gia tăng 15 bậc, lên vị trí 71 trên tổng số 193 quốc gia/vùng lãnh thổ, phản ánh nỗ lực cải thiện chất lượng dịch vụ công và mức độ sẵn sàng công nghệ. Tỷ lệ hồ sơ trực tuyến toàn trình đạt gần 40%, trong đó các bộ đạt hơn 50%. Nhiều dịch vụ công đã được cung cấp hoàn toàn trên môi trường số, giảm thời gian xử lý, giảm chi phí tuân thủ và tăng khả năng tiếp cận cho người dân. Một thành tựu nổi bật là nền tảng định danh số VNeID với 64 triệu tài khoản hoạt động, cung cấp hàng chục tiện ích và đạt tới 1,5 triệu lượt sử dụng mỗi ngày. Việc áp dụng định danh và xác thực điện tử quy mô lớn tạo nền tảng quan trọng cho việc cá nhân hóa dịch vụ công và triển khai nhiều tiện ích số trong tương lai.

Tăng trưởng mạnh mẽ của kinh tế số: Kinh tế số Việt Nam năm 2025 ghi nhận mức tăng trưởng ấn tượng. Đến quý II/2025, doanh thu ngành công nghệ thông tin đạt 2.772 nghìn tỷ đồng, tăng 24% so với năm trước; trong khi xuất khẩu phần cứng và điện tử tăng 29%, đạt 2.485 nghìn tỷ đồng. Những con số này cho thấy Việt Nam đang tiếp tục giữ vững vai trò trong chuỗi cung ứng công nghệ toàn cầu, đồng thời

Chuyển đổi số là xu thế tất yếu đáp ứng yêu cầu phát triển. Ảnh: ST.

từng bước hình thành các doanh nghiệp công nghệ lớn mang thương hiệu “Make in Vietnam”. Bên cạnh công nghiệp điện tử, các lĩnh vực như thương mại điện tử, tài chính số, nội dung số và dịch vụ nền tảng đang phát triển mạnh. Sự mở rộng của nền kinh tế dữ liệu, nơi dữ liệu trở thành tài sản và yếu tố sản xuất quan trọng, hứa hẹn tạo ra bứt phá mới trong giai đoạn 2025-2030.

Hình thành xã hội số và công dân số: Xã hội số tại Việt Nam đang phát triển với tốc độ nhanh. Đến quý II/2025, hạ tầng viễn thông được mở rộng tới 99,3% thôn bản, tốc độ Internet di động và cố định đều nằm trong nhóm dẫn đầu khu vực. Hơn 17,5 triệu căn cước công dân gắn chip đã được cấp mới, giúp tạo nền tảng vững chắc cho các giao dịch số trong hành chính, y tế, ngân hàng, thương mại và giao thông. Việc phổ cập hạ tầng và nền tảng số đã góp phần thu hẹp khoảng cách số, nâng cao năng lực tiếp cận thông tin, tạo điều kiện để người dân tham gia sâu hơn vào đời sống số. Những yếu tố này chứng tỏ xã hội số tại Việt Nam đang từng bước được hình thành theo hướng bao trùm, nhân văn và an toàn.

Những tư tưởng lập pháp nền tảng cho chuyển đổi số quốc gia

Tư tưởng số hóa toàn diện và mô hình không gian số - không gian thực: Một trong những tư tưởng quan trọng được đưa vào Dự thảo Luật Chuyển đổi số là khái niệm số hóa toàn diện và bản sao số. Không gian số được nhìn nhận như sự phản chiếu của thế

giới thực, giúp mô hình hóa, giám sát và tối ưu hóa các hoạt động kinh tế - xã hội theo thời gian thực. Tư tưởng này mở ra một cách tiếp cận mới đối với quản trị nhà nước, quản lý đô thị, sản xuất công nghiệp và cung cấp dịch vụ công, đồng thời tạo điều kiện để công nghệ như: Trí tuệ nhân tạo (AI) và dữ liệu lớn (Big Data) được ứng dụng sâu rộng trong quá trình ra quyết định.

Phát triển hạ tầng số hiện đại và bền vững: Dự thảo Luật CĐS đề xuất cấu trúc hạ tầng cho CĐS gồm: hạ tầng số, hạ tầng số công cộng, hạ tầng công nghiệp công nghệ số. Hạ tầng này không chỉ đáp ứng nhu cầu hiện tại mà còn hướng tới các yêu cầu tương lai, bao gồm tính xanh, bền vững, đồng bộ và an toàn. Đây là một trong những nền tảng quan trọng nhất để Việt Nam có thể phát triển kinh tế số quy mô lớn, tham gia vào các chuỗi giá trị công nghệ cao và thu hút đầu tư trong lĩnh vực công nghiệp bán dẫn, dữ liệu và AI.

Kiến tạo Chính phủ số thông minh và phục vụ: Một tư tưởng lớn khác là xây dựng Chính phủ số kiến tạo, thông minh và không khoảng cách. Chính phủ số trong tương lai được thiết kế theo nguyên tắc số ngay từ đầu, quản lý dựa trên dữ liệu, sử dụng AI có kiểm soát và đặt người dân vào vị trí trung tâm. Các dịch vụ công không chỉ được cung cấp trên môi trường số mà còn được cá nhân hóa dựa trên hồ sơ số của từng công dân. Mục tiêu cuối cùng là giảm chi phí xã hội, rút ngắn thời gian giao dịch và nâng cao hiệu quả quản trị.

Phát triển kinh tế số toàn diện, dẫn dắt bằng dữ liệu và công nghệ: Tư duy lập pháp mới xác định kinh tế số bao gồm bốn cấu phần chính: kinh tế số lõi, kinh tế nền tảng, kinh tế số ngành và kinh tế dữ liệu. Việc phân tách này giúp xác định rõ vai trò của từng lĩnh vực, từ đó thiết kế chính sách phù hợp. Kinh tế dữ liệu được xem là cấu phần mới, mở ra khả năng khai thác giá trị dữ liệu như một tài sản quan trọng đóng góp cho tăng trưởng.

Xây dựng xã hội số nhân văn và an toàn: Dự thảo Luật CĐS đặt trọng tâm vào quyền của công dân số, an sinh xã hội trong bối cảnh số hóa và phát triển văn hóa số. Bảo vệ người dân trên môi trường số trở thành ưu tiên hàng đầu, thể hiện qua các quy định về bảo vệ

Kinh tế số Việt Nam năm 2025 ghi nhận mức tăng trưởng ấn tượng. Ảnh: ST.

dữ liệu cá nhân, an toàn thông tin và trách nhiệm của các nền tảng số. Bên cạnh đó, chính sách hướng tới bảo đảm cơ hội tiếp cận công nghệ cho mọi tầng lớp xã hội, giảm thiểu nguy cơ bị loại trừ số.

Các biện pháp bảo đảm chuyển đổi số toàn diện: Để triển khai hiệu quả, Dự thảo Luật CDS đưa ra 6 nhóm biện pháp hỗ trợ: tài chính, tiêu chuẩn - quy chuẩn, công nghệ, dữ liệu, an toàn môi trường số và chủ quyền số quốc gia. Đây là cơ chế quan trọng giúp CDS được thực hiện đồng bộ, có kiểm soát và mang lại hiệu quả bền vững.

Viễn cảnh chuyển đổi số Việt Nam đến năm 2045

Chính phủ thông minh và hành chính không khoảng cách: Viễn cảnh đến năm 2045 hình dung một mô hình quản trị nhà nước hoàn toàn dựa trên dữ liệu, trong đó AI hỗ trợ phân tích, dự báo và ra quyết định. Các thủ tục hành chính được tự động hóa tối đa, dịch vụ công được cung cấp mọi lúc, mọi nơi và được cá nhân hóa theo nhu cầu của người dân. Mô hình này giúp giảm đáng kể chi phí quản trị và đem lại sự minh bạch cao hơn trong hoạt động của bộ máy nhà nước.

Kinh tế số trở thành động lực tăng trưởng chủ đạo: Trong tầm nhìn dài hạn, kinh tế số được kỳ vọng chiếm ít nhất 30% GDP vào năm 2030 và hơn 50% GDP vào năm 2045. Sự phát triển của AI, dữ liệu lớn, công nghệ bán dẫn và nền kinh tế nền tảng sẽ tạo nên những trụ cột tăng trưởng mới. Doanh nghiệp

Việt Nam có thể vươn tầm khu vực và thế giới nếu tận dụng tốt cơ hội từ chuỗi giá trị công nghệ toàn cầu và chính sách hỗ trợ từ Chính phủ.

Xã hội số toàn diện, nhân văn và hướng đến sáng tạo: Đến năm 2045, xã hội số tại Việt Nam sẽ được định hình rõ nét bằng sự kết nối hoàn chỉnh, năng lực số phổ quát trong người dân và sự phát triển mạnh mẽ của văn hóa số. Người dân có thể học tập suốt đời thông qua các nền tảng số, tham gia sáng tạo nội dung và giao lưu

văn hóa trên môi trường số. An toàn thông tin được bảo đảm ở mức cao, giúp xã hội vận hành ổn định và bền vững. Có thể thấy, CDS đã và đang mở ra những cơ hội mới để Việt Nam bứt phá trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội. Những kết quả đạt được đến năm 2025 cho thấy sự tiến bộ nhanh chóng về thể chế, hạ tầng, công nghệ và mức độ tham gia của người dân. Với việc xác định rõ tư tưởng lập pháp nền tảng và hoàn thiện hệ thống pháp luật về CDS, Việt Nam đang từng bước xây dựng một môi trường số minh bạch, an toàn và hiệu quả.

*
* *

Trong giai đoạn tới, CDS sẽ tiếp tục là động lực then chốt để nâng cao năng suất lao động, đổi mới mô hình tăng trưởng và xây dựng Chính phủ số, kinh tế số, xã hội số toàn diện. Nếu duy trì được tốc độ hiện nay, kết hợp với việc đầu tư mạnh mẽ vào hạ tầng số và nguồn nhân lực chất lượng cao, Việt Nam hoàn toàn có khả năng đạt mục tiêu trở thành quốc gia phát triển, có thu nhập cao vào năm 2045 ✍